

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

100 EĞİTİMİN
YÜZYILI

Sayı : E-32661919-610- 202
Konu : Yazılı Soru Önergelerinin Cevabı

01.06/2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi : a) 05/03/2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1811464 sayılı yazınız.
b) 17/03/2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1817456 sayılı yazınız.
c) 01/04/2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1827601 sayılı yazınız.
ç) 02/04/2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1828355 sayılı yazınız.
d) 07/04/2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1830748 sayılı yazınız.
e) 09/04/2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1836037 sayılı yazınız.
f) 10/04/2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1836040 sayılı yazınız.
g) 21/04/2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1841955 sayılı yazınız.
ğ) 21/04/2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1842000 sayılı yazınız.

7/41231 } GK 117
7/41232 }
7/41861 GK 125
7/42302 GK 131
7/42409 GK 132
7/42770 }
7/42914 } GK 138
7/42918 }
7/43020 }
7/43142 } GK 143
7/43277 }
7/43421 GK 145

Bakanlığımıza İlgi (a-b-c-ç-d-e-f-g-ğ)'de kayıtlı yazıyla iletilen Tekirdağ Milletvekili Cem AVŞAR'ın 7/41231, Kahramanmaraş Milletvekili Ali ÖZTUNÇ'un 7/41232, Edirne Milletvekili Ahmet Baran YAZGAN'ın 7/41861, Tekirdağ Milletvekili Selcan TAŞCI'nın 7/42302, Eskişehir Milletvekili İbrahim ARSLAN'ın 7/42409, Denizli Milletvekili Gülizar BİÇER KARACA'nın 7/42770, İzmir Milletvekili İbrahim AKIN'ın 7/42914, Van Milletvekili Gülderen VARLI'nın 7/42918, Ankara Milletvekili Deniz DEMİR'in 7/43020, Gaziantep Milletvekili Hasan ÖZTÜRKMEN'in 7/43142, Konya Milletvekili Ali YÜKSEL'in 7/43277 ve İstanbul Milletvekili Çiçek OTLU'nun 7/43421 esas numaralı yazılı soru önergeleri incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler Ek'te sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yusuf TEKİN
Millî Eğitim Bakanı

Ek: Bilgi (19 Sayfa)

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ ÇİÇEK OTLU'NUN 7/43421 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitim gören otizmlili ve diğer özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin eğitim süreçlerini desteklemek amacıyla, Bakanlığımızca okul yöneticileri ile sınıf ve branş öğretmenlerine yönelik merkezi ve mahalli düzeyde yüz yüze ve uzaktan hizmet içi eğitim faaliyetleri sürekli olarak düzenlenmektedir. Öğretmenlerin uygulamada başvurabilecekleri temel kaynaklar oluşturmak üzere “Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı Tüm Öğretmenler İçin Yol Haritası Kılavuzu” ile problem davranışların azaltılmasına yönelik bilimsel stratejiler barındıran “Özel Eğitimde Davranış Değiştirme Uygulama Rehberi” hazırlanmıştır. Teknolojinin imkânlarından yararlanılarak öğretmenlerin mesleki gelişimlerini zaman ve mekândan bağımsız sürdürebilmeleri için Öğretmen Bilişim Ağı (ÖBA) üzerinden Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı Hazırlama Semineri ile Kaynaştırma/Bütünleştirme Kapsamında Sunulan Destek Eğitim Odası Hizmetinde Eğitim Uygulamaları Semineri uzaktan eğitim formatında erişime açılmıştır. Bunun yanı sıra, kaynaştırma/bütünleştirme uygulamalarında görev alan öğretmenlerin yeterliliklerini artırmak amacıyla yasal dayanaklar, tanılama süreci, bireyselleştirilmiş eğitim programı, farklılaştırılmış öğretim, sınıf yönetimi ve öğretimsel düzenlemeler gibi on üç temel konuyu kapsayan Bütünleştirici Eğitim Modülleri projesi hayata geçirilmiş ve zenginleştirilmiş dijital içeriklerle yayımlanmıştır. Tüm bu uzaktan eğitim ve dijital içerik çalışmalarına ek olarak, otizm spektrum bozukluğu başta olmak üzere çeşitli alanlarda uzman akademisyenlerin katılımıyla ihtiyaç odaklı yüz yüze kurslar ve çalıştaylar yoluyla personelin alana ilişkin donanımlarının artırılması sağlanmaktadır.

Bakanlığımıza bağlı okul/kurumlarımızda öğrenim gören tüm öğrencilere olduğu gibi özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin akran zorbalığına maruz kalmasını önlemek amacıyla rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri kapsamında okul aile iş birliğinde önleyici çalışmalar yürütülmektedir. Okullarda eğitim öğretime devam eden tüm öğrencilere yönelik uygulanan sosyal duygusal beceri programları ile empati, farklılıklara saygı, iletişim ve problem çözme becerileri geliştirilmekte böylece kapsayıcı bir okul ikliminin oluşturulması hedeflenmektedir. Ayrıca akran zorbalığına ilişkin farkındalık programları, sınıf rehberlik etkinlikleri, öğretmen ve veli eğitimleri aracılığıyla öğrencilerin özel eğitim ihtiyacı olan bireylere yönelik anlayış geliştirmeleri sağlanmaktadır. Otizm spektrum bozukluğu olan öğrenciler için ise ihtiyaçlarına göre uyarlanmış bireysel rehberlik ve psikolojik danışmanlık hizmetleri, sosyal beceri destek çalışmaları yürütülmekte böylece akran zorbalığı, şiddet gibi davranışlarla karşılaştıklarında baş etme becerilerinin geliştirilmesinin sağlanması ile birlikte sosyal uyumlarının da güçlendirilmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca, Okullarda Şiddetin Önlenmesi Genelgesi kapsamında risk altındaki öğrencilerin erken tespiti ve korunmasına yönelik izleme ve müdahale süreçleri işletilmektedir. Rehber öğretmenler/psikolojik danışmanlar tarafından zorbalığa maruz kalma riski taşıyan özel eğitim ihtiyacı olan öğrenciler takip edilmekte, güvenli başvuru mekanizmaları hakkında bilgilendirilmekte ve gerekli durumlarda bireysel psikolojik danışma desteği sağlanmaktadır. Okullarda yürütülen rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri kapsamında zorbalık davranışı gösteren öğrencilere yönelik psikoeğitim programları uygulanarak bu davranışların azaltılması hedeflenmekte öğretmenlere sınıf içi kapsayıcı uygulamalar konusunda rehberlik edilmektedir. Bu bütüncül yaklaşım sayesinde hem özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin karşılaşılabilecekleri olumsuz durumlarla

baş etme becerileri güçlendirilmekte hem de okul genelinde zorbalığın önlenmesine yönelik sürdürülebilir bir sistem oluşturulmaktadır.

Otizm spektrum bozukluğu olan örgün eğitim çağındaki öğrencilerimiz için ileri düzeyde eğitim hizmeti sunulmaktadır. Bu kapsamda yürütülen faaliyetler, otizmlili öğrencilerimizin eğitimlerini öncelikle akranları ile birlikte aynı sınıfta tam zamanlı veya özel eğitim sınıflarında yarı zamanlı olarak sürdürmeleri esasına dayanmaktadır.

Tam zamanlı kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitimlerini sürdüren otizmlili öğrenciler için okullarda destek eğitim odaları açılmaktadır. Bu odalarda, öğrencilerin eğitim performansları dikkate alınarak bire bir veya küçük gruplar halinde, ihtiyaç duydukları alanlarda destek eğitim hizmetleri verilmektedir. Aynı bir sınıfta eğitim almalarına karar verilen otizmlili öğrenciler için resmî ve özel okullar bünyesinde özel eğitim sınıfları açılmaktadır. Öte yandan otizm spektrum bozukluğu olan öğrenciler için farklı kademelerde özel eğitim okulları da açılmaktadır.

Resmî özel eğitim okullarına gündüzlü olarak devam eden otizmlili öğrenciler ile taşıma yoluyla eğitim hizmetinin sürdürüldüğü okullardaki özel eğitim sınıflarında eğitim gören öğrenciler için öğle yemekleri ücretsiz olarak temin edilmektedir.

Resmî özel eğitim okulları ile özel eğitim sınıflarına kayıtlı olan otizmlili öğrenciler, evlerinden okullarına ve okullarından evlerine ücretsiz olarak taşınmaktadır.

Sağlık problemi nedeniyle örgün eğitim kurumlarından yararlanamayan otizmlili öğrencilere evde eğitim hizmeti, sağlık kuruluşlarında yatarak tedavi görenlere ise hastane sınıflarında eğitim hizmeti verilmektedir.

Otizmlili öğrencilerimizin eğitim gördüğü okulların, sınıfların ve uygulama alanlarının fiziki şartları ile donatım materyallerinin iyileştirilmesine yönelik projeler yürütülmektedir.

Otizmlili öğrencilerle çalışan öğretmenlerin ve okul yöneticilerinin mesleki bilgi ve becerilerini artırmak amacıyla hizmet içi eğitimler düzenlenmektedir. Bakanlığımız Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü ile Tohum Türkiye Otizm Erken Tanı ve Eğitim Vakfı arasında imzalanan protokol kapsamında otizm spektrum bozukluğu tanısı olan bireylerin eğitimlerine ilişkin, depremden etkilenen 11 ilimizde özel eğitim okullarında görev yapan ve branşı özel eğitim olmayan okul yöneticilerine yönelik çevrim içi farkındalık eğitimi verilmiştir. Özel eğitim meslek okulları, özel eğitim meslek liseleri ve mesleki ve teknik Anadolu liselerinde kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitim uygulamalarının yürütüldüğü sınıflarda görev meslek dersi alanlarında görev yapan 500 öğretmene yönelik “Mesleki Eğitimde Özel Eğitim Uygulamalarının Öğretim Süreçlerine Uyarlanması” eğitici eğitimleri düzenlemiştir. Ayrıca dijital içerikler ve kılavuz materyaller hazırlanmakta ve ilgililerle paylaşılmaktadır.

Akran zorbalığı konusuna ilişkin gelişimsel önleyici ve iyileştirici rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri sistematik biçimde yürütülmektedir. Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri Yönetmeliği doğrultusunda her eğitim kademesine uygun olarak hazırlanan sınıf rehberlik programları, psikoeğitim uygulamaları ve sosyal duygusal becerilerin geliştirilmesine yönelik yürütülen çalışmalar bu sistemin temelini oluşturmaktadır. Bu kapsamda öğrencilere yönelik farkındalık programları, zorbalığa maruz kalan ve zorbalık davranışı gösteren öğrencilere ayrı ayrı yapılandırılmış psikoeğitim programları, bireysel psikolojik danışma hizmetleri ve risk altındaki öğrencilere yönelik çalışmalar yürütülmektedir. Aynı zamanda öğretmen ve velilere yönelik bilgilendirme çalışmaları, broşürler ve eğitimler aracılığıyla okul-aile iş birliği güçlendirilerek çok yönlü bir destek mekanizması bulunmaktadır.

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Bu kapsamda velilere yönelik olarak; akran zorbalığının tanımı, belirtileri, risk faktörleri ve önleyici yaklaşımlar hakkında bilgilendirme seminerleri ve eğitim programları düzenlenmektedir. Ayrıca ailelere çocuklarının sosyal duygusal gelişimlerini destekleme, sağlıklı iletişim kurma, sınır koyma, dijital ortamda karşılaşılabilecek zorbalık türlerini fark etme ve uygun müdahale yollarını kullanma konularında rehberlik edilmektedir. Ayrıca ailelere, çocuklarının yaşadığı zorbalık durumlarını doğru değerlendirme, destekleyici tutum geliştirme ve gerekli durumlarda ilgili kurum ve kuruluşlara yönlendirme konusunda danışmanlık hizmeti sunulmaktadır. Okul-aile iş birliğini güçlendirmek amacıyla bilgilendirici broşürler, materyaller ve dijital içerikler paylaşılmakta; veli toplantıları ve görüşmeler ile ailelerin sürece aktif katılımı teşvik edilmektedir.